

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS
Rīgā

2010.gada 15.aprīlī

Nr.E03-KREUD-23

**Par negodīgas komercprakses īstenošanu un naudas soda uzlikšanu
saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešo
daļu**

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „R.E.Expert”,
juridiskā adrese: Brīvības iela 132-1, Rīga,
vienotās reģistrācijas numurs: 40003924780,
pilnvarotajai personai
(...)

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par tālāk minēto.

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) saskaņā ar Reklāmas likuma 14.panta pirmo daļu, konstatējot laikrakstā „Diena” 23.02.2010. izvietoto darbā iekārtošanas reklāmu neatbilstību normatīvo aktu prasībām, uzsāka minēto reklāmu izvērtēšanu.

Saņemot no SIA „Dienas Mediji” informāciju, ka reklāmas ir izvietojusi SIA „R.E.Expert” (turpmāk – Sabiedrība), PTAC, ņemot vērā Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) informāciju par to, ka Sabiedrībai nav NVA izsniegtas licences darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanai, konstatēja, ka Sabiedrība īsteno negodīgu komercpraksi.

PTAC norāda, ka atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 1.panta pirmās daļas 2.punktam, kas nosaka, ka *komercprakse – darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeņiskas vai bezķermeņiskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, reklāmas par darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu izplatīšana ir uzskatāma par komercpraksi, jo tā ir darbība, kas tieši saistīta ar pakalpojuma sniegšanas veicināšanu patērētājiem.

Laikrakstā „Diena” izvietotajās reklāmās Sabiedrība piedāvā oficiantes, pavāra un suši meistara darbu Kiprā un siera iepakojšanas, metinātāja un cauruļu montiera darbu Nīderlandē (turpmāk – Reklāma).

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka *komercprakses īstenotājs - ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā, ir komercprakses īstenotājs*, Sabiedrība ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

NKAL 11.panta 9.punkts nosaka, ka komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja *komercprakses īstenotājs apgalvo vai kā citādi rada iespaidu, ka precī drīkst likumīgi pārdot vai pakalpojumu sniegt, bet tas neatbilst patiesībai*.

Patērētājs, izlasot sludinājumu, kurā ir iekļauti vārdi „Darbs Kiprā”, „Darbs Nīderlandē” un norādītas konkrētas vakances, nepārprotami saprot, ka viņam tiek piedāvāts darbā iekārtošanas pakalpojums. Turklāt Reklāmā ir norādīts tālruņa numurs Latvijā, nevis kāda norāde uz iespēju sazināties ar konkrētiem darba devējiem norādītajās valstīs. Tādējādi Sabiedrība ir radījusi iespaidu, ka tai ir tiesības sniegt darbā iekārtošanas pakalpojumu, bet tas neatbilst patiesībai, jo Sabiedrība nav saņēmusi licenci šāda pakalpojuma sniegšanai, kā to nosaka Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 17.panta otrā daļa: *Sniegt darbiekārtības pakalpojumus (izņemot personu iekārtošanu darbā uz kuģiem) atļauts komersantiem, kuriem Nodarbinātības valsts aģentūra izsniegusi attiecīgu licenci*.

Saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša. Savukārt minētā panta pirmā daļa nosaka, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

Izvērtējot lietas materiālus, secināms, ka Sabiedrība, sniedzot Reklāmu, ir īstenojusi maldinošu komercpraksi, tā pārkāpjot NKAL noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu.

PTAC 23.03.2010. vēstulē Nr. 21-07/2379-P-25 informēja Sabiedrību par tās Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajā daļā noteiktajām tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. 08.04.2010. PTAC tika saņemta Sabiedrības 06.04.2010. vēstule Nr.020-100406 ar tajā izteiktu viedokli administratīvajā lietā, kā arī faksimila iesniegums ar lūgumu mainīt administratīvās lietas izskatīšanas laiku.

Savā vēstulē Sabiedrība apstiprina, ka no 2010.gada 1.februāra ir zaudējusi licenci darbā iekārtošanas pakalpojumu sniegšanai, un informē, ka ārvalstu sadarbības partneri to ir pilnvarējuši viņu vārdā noslēgt līgumus par noteiktu skaitu darbavietām, vienlaicīgi norādot, ka neviens līgums par darbā iekārtošanu pēc 2010.gada 1.februāra neesot noslēgts ne Sabiedrības vārdā, ne arī pēc pilnvarojuma; pārtrauktas esot arī visas darbības saistībā ar darbā iekārtošanu. PTAC nav iesniegti nekādi pierādījumi saistībā ar iepriekš minēto pilnvarojumu. Sabiedrība norāda, ka klientiem, ar kuriem ir bijušas uzsāktas pārrunas par darbā iekārtošanu, ir nosūtītas vēstules ar atteikumu sniegt

pakalpojumu. Pierādījumi minētajam nav iesniegti. Sabiedrība lūdz uzlikt tai administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas procesā tiesisko pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi.

Lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības pilnvarotā persona informē, ka atzīst, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums. Jauna informācija lietā netika sniegta.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: „*Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraksei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā*”.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, proti, to, ar kāda veida lēmumu konkrētajā situācijā tiktu panākta vispārēja augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība ne tikai šobrīd, bet arī nākotnē, PTAC uzskata, ka Sabiedrībai ir lietderīgi uzlikt NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā noteikto tiesisko pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, kā arī saskaņā ar minētā panta 5.punktu, ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 9.panta pirmo daļu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, piemērot administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā, jo komercprakses iespējamā negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi.

PTAC ieskatā ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā*, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka *soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas.* (Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.). Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai, kā arī nepastāv apstākļi, lai

nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi*.

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem*. Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu juridiskajām personām - līdz desmittūkstoš latiem*.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārums, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotāšanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33.panta noteikumiem mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, izdarītā pārkāpuma raksturu, Sabiedrības mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, to, ka īstenota jebkuros apstākļos negodīga komercprakse, kā arī ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 300,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu.

Izvērtējot lietas materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu, 4.panta otrās daļas 2.punktu, 11.panta 9.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta astotās daļas 2. un 5. punktu,

n o l e m t s:

uzlikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „R.E.Expert”

juridiskā adrese: Brīvības iela 132-1, Rīga,
vienotās reģistrācijas numurs: 40003924780,

tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot sniegt pakalpojumus, kuru sniegšanai tā nav saņēmusi NVA izsniegtu licenci,

un **naudas sodu** Ls 300,00 (trīs simti) apmērā.

Pieņemto lēmumu SIA „R.E.Expert” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

(...)

Direktores vietniece

(paraksts)

B.Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS